

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Félévre	5	"	"
Negyedévre	2	"	50 "
Egy órára	1	"	"
Egyenlő szám ára 4 kr.			

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

Hasasbottól kezdve sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a 10 db-ig
Kötetek alkalmanként jutányos áron vetetnek fel. Belföldi és külföldi hirdetések külön megbeszélésért 30 kr.

A fiumei leczke.

— A Politikai Hetiszeméből. —

A fiumei község tanács renitenskedésére a minisztertanács azzal válaszolt, hogy a közigazgatási bíróságról szóló és ezzel kapcsolatos törvények életbeléptetését azonnal elrendelte. A végrehajtási utasításokat tartalmazó miniszterelnöki rendeletek a hivatalos «Rendeletek Tárában» már ma megjelentek, így tehát ettől a naptól kezdve a közigazgatási ügyekben hozott elsőfokú határozatokat Fiuméből is a budapesti m. kir. közigazgatási bírósághoz kell föllebezni.

Ismerjük a fiumei ügy ezen végleges elintézésének előzményeit. A közigazgatási bíróságról szóló törvény egyenesen utasítja a kormányt, hogy a közigazgatási bíróságot Fiumében is léptesse életbe. Ezen felhatalmazással élve, Bánffy Dezső báró miniszterelnök a lehető legnagyobb kimérettel akart eljárni, nehogy a városi önkormányzatokra oly feltételes fiumeieknek panaszra okot adjon.

Daczára annak, hogy a miniszter nem kötelezi se törvény, se jogszokás arra, hogy valamely törvény végrehajtásánál bárkinek a véleményét is meghallgassa, vagy kövesse, a miniszterelnök mégis meglepte a fiumeieknek azt a szíveséget, hogy előbb tájékoztatni kívánván magát az ügyről, helyszíni tanul-

mányozás végett Dárday Sándor miniszteri tanácsost Fiuméba leküldötte.

Midőn pedig Dárday Sándor nagy körültekintéssel elkészítette a tervezett reformok keresztülvitelére nézve a végrehajtási rendeleteket, Bánffy Dezső báró miniszterelnök egy fiumei ankétet hívott össze, melyen Maylander Mihály fiumei polgártársai részvételével, de csak azért, hogy a tervezett reformokkal szemben, mint a melyek Fiume város önkormányzati jogainak megsemmisítésére irányulnak. Bánffy Dezső báró miniszterelnök nyomban felhívta a podestát, hogy adjon elő az állítólagos sérelmeket.

A podesta azonban erre a felhívásra azzal a kitéréssel felelt, hogy ő csak mint privát ember vehet részt az ankétben, mert erre megbízást a várostól nem nyert, ennél fogva nem is terjesztheti elő a fiumeiek panaszait. Nagyon természetes, hogy ha Bánffy Dezső báró igazságos, de egyszerűen kíméletlen is akart volna lenni, a fiumei podestát ki kellett volna utasítania a tanácskozásról, a hova ő mint Fiume város első tisztviselője volt hivatalos, de ő azon csak mint magánember akart szerepelni. Azonban Bánffy Dezső ezt nem tette, sőt még egy újabb ankétet akart összehívni, a melyen részt vett volna számos fiumei városi képviselő, valamint a podesta is. Mint

aztán tudjuk, a fiumei község tanács tagjai tüntetőleg lemondtak állásukról, hogy csak ne kelljen az ankétben résztvenni. Ez a mai helyzet historikuma és előzménye.

Miután a minisztertanács tehát meggyőződött arról, hogy a tervezett reformok nem hogy sértik Fiume autonómiáját, hanem azzal teljes összhangzásban is vannak, és az ottani közigazgatási viszonyokra csak jótékony hatással lehetnek, hogy továbbá elejét vegyék minden további izgatásnak, de egyszerűen az állam hatalmi erejét kimutassák, elrendelte a minisztertanács, hogy a tervezett reformokat azonnal életbeléptessék. Már most csak egyet lehet reményelni és pedig a jobbat, hogy t. i. a fiumeiek megnyugosznak a befejezett ügyben annál is inkább, mivel egyrészt látják, hogy a törvény alól kibúvónak helye nincs, de másrészt csakhamar meg fognak győződni arról, hogy ezek a reformok életre valók és szükségesek és a fiumeiek is mihamar élvezni fogják annak gyümölcseit.

De két körülményt mindenesetre ki kell emelnünk tanulságképen. Az egyik Bánffy Dezső báró vasakarata és erélye, a másik pedig a fiumei reprezentanza élhetlensége.

Ez a városi képviselőtestület teljesen inpolitikusabb intézménynek hízo-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

ESTE.

— Mutató szerzőnek kiadandó kötetéből. —

Nyájas est int nyugalomra,
Csend száll völgyre és halomra,
S mintha titkon zene szólna,
Haik zene, ugy éreztem.

Édes zene lágyan csendül,
Mintha csillagfényes mennyből,
S az én lelkem ugy megnyílt
E tündéri szép zenén.

Angyal zeng-e lengő szárnyon?
Szép emléke szép virányon?
Vagy álmomban alvó lányom,
A dott szived, ez dobog?

Sántha Károly.

A paradicsombéli illat.

I. S. Winter után angolból fordította:
dr. Kósa Zsigmondné.

A vértetek bált adtak. Másnap délután Dickson nyaralójának dohányzójában beszélgettek róla; dohányzóznak neveztek azt a tagas helyiséget, amelyben e pillanatban négy tiszt üldögélt, bár magas, fehérre mázolt falait ritkán borították füstfellegek.

— Azt hiszem, pompásan sikerült —

kezdé Laurie. Apropos, láttatok Jakeyt? Ruhája csipkái egy vagyont képviseltek, Snipes örökösen a szoknyáján ült és még hozzá semmiféle tréfát se akart megérteni. Kiállhatatlanabb volt mint valaha.

— Senkivel se hagyta táncolni — tévé hozzá Havers — mintha valami nagyon bomlanának érte, azért a kis sovány jószágért. Ki sem állhatom a sovány asszonyokat!

— Az őrnagy mégis táncolt velem, láttam — szölt közbe Dickson — mégis csak furcsa volt, a körquadraturája fel volt fedezve!

— Haha, a gömbölyű őrnagy mellett oly eszményi szögletes módon lihegett. Azt hiszem, az őrnagy aligha mulatott olyan jól, mint én, aki néztem őket. — Minő kezesen cipeltette magát. Azt hiszem, az őrnagy kiadta volna a reá sulyosodó élvezet alatt, ha elég elővigyázóan nem veszi hol jobb, hol bal karjára.

— Ne bántatok szegényt, India óta nem igen bírja a fél karját, nem is soká marad. Csak öt évet várja be, azután nyugalmába vonul. Kar érte. Kis ujjá többet ér az egész Snipesnél. Az ugye tesz egyebet, mint eszik, iszik és a fizetését költi. Jezus, de buta egy ember. Láttatok, hogyan kurizált tegnap éjszaka feleségének a kertben?

Dickson felelete egy nagyon kifejező arezfintorításból állt.

— Jaj de édesen megborzongatta hátamat — gonoszkodott Laurie tovább — vissza emlékeztem az együtt eltöltött szép napokra.

Oh kérem, ne nevensenek, Canterburyban voltunk együtt. Azt mondá, reméli, jó barátok maradunk. Képzeltetek Snipes szellemidézéseit, szépelegéseit, mintha csak nyakon üténének.

— Jaj Snipes pedig oly szörnyű szerelmes — Dickson hangja megvető lett. Hogy türehet egy asszony ilyen férfit maga mellett. Könyvet sohse olvas, se kártyát, se billiárdot, se criquetet, szóval semmit se játszik, egy ujságot se olvas, egy betűt se ír. Soha társaságba nem epekedik, attól fél, hogy a feleségével valaki egy szót mer váltani. Azt hiszem, azt a fickót semmi se érdekli spiritisztikus könyveit kivéve, no meg a feleségének kurizál. Ugyan mit képzél magáról az az ember, hogy társaságát örökösen feltolja annak a szegény szerencsétlen kisasszonynak?

— Oh hiszen Jakey hűségesen kurizál neki ebben — mondá Havers.

— Igen Jakey tűzön vízen menne keresztül az ura szellemidézéseit — tévé hozzá Laurie.

— Ugy van — mondá Havers — még jobban bele van bolondulva, mint Snipes. Azt hiszem, sohase boldogult volna Straitsseel, ha az asszony ki nem találja, hogy egyike a legjobb mediumoknak. Ami engem illet, nem bánom leszek medium, de Jakey közel ne jöjjön hozzám, hosszú sovány ujjával.

— Az ördögbe, hozzám se — kiáltá Laurie.

— Nem beszéltem-e még el nektek azt az asztal tánczókató estélyt, megcsipett, tudjátok mikor Bombayba utaztam a hajón?

nyult, a mely állandóan veszélyezteti a magyar állam biztonságát, de egyszersmind Fiume városi érdekeit. Ez utóbbi tekintetben Fiumén a sor, hogy magán segítsen és ettől a községtanáctól megmentse magát. Itt vannak a községi pótválasztások, a melyeket a belügyminiszter csak az imént rendelt el a tömeges lemondások folytán. Hisz emlékezünk, hogy ez a mostani városi képviselőtestületi többség azzal az ürügyel szoritotta ki Ciottaikat a hatalomból, hogy azok minden reformtól irtóztak, pedig ennek a tengerparti városnak belső igazgatására csakugyan ráfér egy kis javítás.

A közegészségügy állítólag oly rossz labon áll Fiumében, hogy a járványokat már ki sem lehet irtani. Csak a város főbb utcái vannak tisztogatva, ezek is úgy szemre. Különben egész város piszkos, egészségtelen. A városi bizottsági tagok csak a saját érdekeiket tartva szem előtt, a házak építésénél, az utcák rendezésénél sem a közegészségügyre, sem a diszességre nem gondolnak. Egyedül a háziurak zsebe az irányadó.

A korzó és a rakpart kivételével a fiumet utcák oly szűkek, hogy kocsival be sem járhatók. Az emberek zsufolva egymás hátán laknak. A tisztviselők kapzsúsága és léhasága, az olasz faj e kiváló két tulajdonsága egymással versenyez.

Persze, ha a miniszter kissé erélyesebben fogja a dolgot, hát akkor mindjárt az autonomia megsértésével vádolják. Ez olyan »noli me tangere.« Ezekhez a házi férgékhez nem enged nyulni a fiumei raprezentanza. Egyrésze privát

haszonlesésből, a másik része pedig ezektől függ, tehát terrorizálva van.

Ez a mostani komédia azonban meggyőzhetett bennünket arról, hogy a jobb-törékvésű elemek csakugyan fogytán vannak Fiumében, és eljött az ideje annak, hogy az önkormányzat ürügye alatt üzött visszaéléseknek végrevalahára elejük vétessék. Ez a mostani eset fel-fakasztotta azt a csunya kelevényt, mely Fiume közigazgatási szervezetében felgyülemlett és nyilvánvaló lett, hogy közönséges politikai üzerekkel van dolgunk, kik a saját hasznukért mindenre képesek, de a közérdekért semmit sem tesznek. De ne feledjük, hogy a mai helyzetben csak ott tartunk, hogy a községházat tisztogatjuk Fiumében. A provizóriumos közigazgatást akarjuk fenntartani, de javítsa. Fiume közjogi helyzetéről most szó sincs, mert ezek a fiumei urak ezzel akarják confundálni a helyzetet.

Ezt csak azok akarhatják, a kik a zavarosban szeretnek halászni. A mi célunk első sorban a mostani helyzet javítása. A provizórium megszüntetése csak lépésről-lépésre lehetséges. Ezek a mostani reformok nagy lépést jelentenek a cél felé, hogy Fiume magyar legyen, a minnek lennie kell.

Hisz a f i u m e i ü g y e t az eddigi magyar kormányok tulságos nézése és gyengesége juttatta oda, hogy végre az államhatalomnak felmondta az engedelmességet. Ezzel szemben pedig csak egy lehetséges: a kerek visszautasítás.

R.

— Nem! voltál egyen?
— Oh többször is. De csak egy vezetett eredményhez — mondá Havers. — Mindenki, akit hittak, megjelent, már legalább annak, a ki hitta, mert én csak füstöt láttam, de volt ott egy öreg csuf ügynök Olhíba, a legkomi-szabk burnótos, kit valaha láttam, sehogyse akart megtérni, egy valódi morgó philiszter, aki Snipesnek szemébe mondta, hogy szamar és hogyha tőle függne, tisztára a tengerbe löketné hajónkról. Jakey minden művészetet kipróbálta rajta, de az öreg fiézkön sehogyse bírt kifogni, nem hitt az semmiben se.

— Talán csak Jakeyt nem imádtá — veté oda Laurie, ki maga sehogy se állhatta ki az asszonyt.

— Hisz az volt a baj. Egy este magam mondtam neki, mikor különösen goromba volt Jakeyval — úgy látszik ön nem nagyon kedveli Pagené ő nagyságát D. Arey ur? egy nagy csipet burnótót tömött az orrába és egy-kedvűen felelé: Nem én uram, soha se csodáltam a seprünyeleteket.

— Seprünyél oh oh — nevetett Laurie, — ördög vigye el az öreget, de megadta neki.

Ha egy álló éviz gondolkozom se találnék kifejezést Jakey számára. No hát mi lett aztán a szellemekek?

— Oh a szellemek. Hát egyik estély a másik után tartatott, de néhány kopogáson kívül semmi se volt, annak a felet is én kopogtam a czipő sarkammal az asztal alatt. Tudja nem hiszek az egész dologban, de hát résztvettem az ülésekben, a trefa kedvéért, mint társaságunk legnagyobb része, kivéve az öreg D' Areyt ki az egész idő alatt larmázott gunyolódott, és a ki miatt, majd megfultunk a nevetéstől.

— Végre meg indult az asztal tánczolat is. A lámpákat lec savárták, a szobában

fél homály volt. csak az asztal körül ülő alakok homályos körvonalait láttuk. Nyugodtan komolyan csendesen ültünk az asztal körül, ujaink összeértek, Beillettünk volna valamely ávilági bíróságnak.

Egyzserre az asztal elkezd tánczolni azután kopog.

Ez egyszer én ártatlan voltam benne, de nagy a gyanum, hogy valaki más hunczudkodott. En reszéről egészen el voltam foglalva egy csinos kis hívóval, a ki nellenem ült, és a ki miatt rendes csinyemről megfedkeztem.

— A kicsike Bombayba utazott szüleikhez — egy aranyos pajkos kis teremtés. Szegény lány három nap megérkezésünk után cholera-ban meghalt.

— Nem hittem volna azon a szép csilagos éjszakán a tenger hullámain ringatozva, hogy két hét múlva sirját látogattam meg. Igaz ez nagyon gyakori eset abban a gyilkos éjszákban, de azért nagyon sajnáltam, szegény kicsiket!

— De hadd folytassam. A szellemekek megegyeztünk, hogy két koppanás nemet három igent jelent.

— Azonkívül az Abc. minden betűjére nézve megegyeztünk. Minden betűt annyi kopogás jelzett a hányadik helyet foglalta el az alfabétben így elkészültre neki álltunk a kopogásokat jegyezni.

— Több szellem jelezte nevét, de mind nagyon unalmas egyhangú volt. Végre egy kikopogtatta nevét. Smith Henriknek hívták és egyenesen a paradicsomból jött. Ezekre a szavakra egy kis liba az asztal tulsó végén elkezdett sikoltozni, hogy nagyon fél; azt hiszem mindnyájan megborzongtunk kissé. A szivem viharosan dobogott különösen mikora kedves kis Crescy kisasszony remegve karomba kapaszkodott. De azért erősen tartot-

BELFÖLD.

Kvóta és vámközösség. Az osztrák budget-bizottság jelentését a provizóriumról beadta. Ajánlja elfogadásra, mert hiszen az idő rövidsége miatt egyebet úgy sem lehet tenni, Persze szidják a magyarokat, a kiegyezést, mint Ausztria kárát és különösen a kvótát, melyről azt állítják mindnyájan, »hogy az eddigi kvótaarány Ausztriára nézve igazságtalan, méltánytalan és nagyon nyomasztó.« Hozzáteszik azután, hogy a végleges kiegyezésnél sikerülni fog Ausztria pénzügyi és gazdasági érdekeit teljes mértékben megóvni: vagyis a kvótát fölemelni. De azután csodálatos következetlenséggel egész okoskodásukat megczafolják, mert azt mondják, hogy a vámszerződés, bármi hátrányos legyen is Ausztria gazdasági érdekeire, »az különösen az osztrák iparnak mégis hasznosabb, mint a vámvonal fölállítása lenne, ha az egyezés meg nem hosszabbítottán a magyar és az osztrák államterületek határán vámsorompókat emelnének.« Te-sék e két állítást egybevetni. Ha a vámközösség Ausztriára oly nagy haszon, úgy a kvóta fölött való panaszuk hamis, mert megnyerik a vámon és az ipartermelésnél, a mit vesztenek a kvótán; ha pedig fölemelik a kvótát, — adják vissza a vámo', hogy a saját fogyasztásunk után szedhesünk adót és alapíthassunk ipart.

Kedélyes parlament. Az esti ülés előtt a képviselők a Ház szomszédságában levő vendéglőkben vacsoráztak. Egyesek a kelleténél többet találtak inni és kissé boros kedvben jöttek a parlamentbe. A legnagyobb föltűnést Schneider mekanikus kellette, aki teljesen részeg volt Fehér ruhában, piros nyakendővel jött a Házba. Roppant piros arca és tántorgó járása csakhamar magukra vonták a figyelmet. Mindenféle gyerekos viccet próbált, végre odalépett Abrahamovics elnök asztalához és többször belenyúlt az ott levő czukorka-dobozba. Abrahamovics elnök eleinte nevetve nézte a dolgot, de csakhamar megsokalta és rendreutasította a helytelenkedő képviselőt. Schneider erre zsebében kotorá-

tuk kezünket az a sztalon, és bár féltünk is egy kicsit, mégis többet akartunk tudni. Mindenfelét kérdeztünk — Jakey természetesen a legtöbbet beszélt.

— Jó szellem — kérde Jakey vannak a paradicsomban virágok?

— Süt e ott a nap jó szellem?

— Ujjlag három koppanás.

— Jó eg — tört ki D' Arey, ki az utolsó husz perc alatt egy kukkot se szólt — hiszen ezt minden 7 éves gyerek tudja az iskolában.

A hívők közül néhány elkaczagta magát de a makacsabbak oda se néztek ilyen profán megjegyzésnek.

— Megmondod-e jó szellem — ezavalt Jakey mint valami zug poeta — vajjon boldogok s az idvezült szellemekek a paradicsomban?

— Három koppanás.

— Hát akkor mi az ördögnek jött ide — kérdém én. mire az öreg D' Arey hozzá téve — Jól van fiam, ez a szellem kinevet minket.

Csakhogy csalódott. Ha Henri Smith szelleme trefas volt, Jakey mégis kezében tartotta:

— Szivesen jött? — makacszkodtam.

— Két erélyes koppanás — nem.

— Ne bántsa meg a jó szellemet — felelt Jakey, mire a szellem vagy valaki más oly erélyes kopogtatást vitt végbe, hogy az asztal is megrázkódott bele.

Erre egy római katolikus hölgy kérde vajjon elhalt nagynénje kikerült e már a tisztító tűzből.

— Két koppanás.

— Azt jelenti e ez, hogy még nem?

— Kérdém.

— Három koppanás.

szott és hosszas kéregetés után tízforintos bankjegyet dobott az elnök elé, szílván:

— Elnök ur, semmit sem kérek ajánlásokba. Azután sétálni kezdett és az elnök dobozából kivett csukorkából megkínálta a minisztereket.

Antiszemita elvtársait nagyon bántotta ittás kollégájuk rakoncátlankodása s azon voltak, hogy Schneider urat kihasználják a teremből. Ez azonban sok nehézséggel járó volt, Schneider kiment ugyan, de többször visszatért, foyton hangoztatva, hogy ő jözan. Végül azonban bucsút mondott a Háznak és messze hallatszó csókot nyomva egyik kollegájának homlokára, zajos derűtség közben kibotorkált az ajtón.

A kormány feladatai. A kiegyezési kérdések elintézésén kívül az utóbbi időkben a kormányra nehéz politikai kérdések és problémák megoldása vár. Elintézésüknek még ugyanis a szerb autonómiai kongresszus, a magyar katolikus autonómiai kongresszus, a fiúmei kérdés és újabb a magyar liturgia ügye, a mely a szentszék állásfoglalása következtében most már a magyar kormány beavatkozását provokálja. — A közeljövőben egyéb nemzetiségi bajainkhoz még egy új is fog járni, a több-cseh barátságból kifejlődött panszlavisztikus propaganda. Ezek azok a kérdések, a melyek a közeljövőben a kormány megoldásai elé kerülnek s úgy vagyunk értesülve, hogy a kormány ezen kérdésekkel foglalkozva e megoldástól nem fog vonakodni. A magyar görög katolikus liturgia nyelvnek kérdése a kérdés eddigi stadiumában tisztán egyházi ügy lévén, a kormány ebbe a kérdésbe bele nem avatkozott. Most azonban, amidőn Magyarország lakosságának egy tekintélyes része egy oly dilemma elé állítatik a rosszul informált szentszék tiltó rendelete következtében, amely az államjogát ép úgy, min a hívek vallásos életét veszélyezteti, szükségét forog fenn, hogy a bormány a kérdést ne csak tanulmányozza, hanem állást is foglaljon e kérdésben, mint a mely a közel jövő politikai kérdéseinek egyik legfontosabbikát képezi.

Bosznia annexiója. Egy bécsi hétfői reggeli lap megerősíti a Bosznia és Hezeczog-

vina annexiójára vonatkozó értesülésünket azzal a hozzátevéllel, hogy az osztrák magyar monarchia az Oroszországgal létrejött egyezményben szabad kezet adott Oroszországnak Kis Ázsiában való fellépésre és ezzel szemben fentartotta magának Bosznia-Hercegovina annexióját. A hír a N. W. T. is közli. de állítólag illetékes helyen a hír alaptalanságáról szerzett magának értesülést.

KÜLFÖLD.

Konstantinápoly blokádja. A Daily News értesülése szerint az európai nagyhatalmak közt jegyzékváltás folyik a Dardanelláknak, esetleg Konstantinápolynak blokádja tárgyában, arra az esetre, ha a szultán Kréta autonómiáját tovább is huzná-vonná s ha a török csapatokat onnan vissza nem hívja. A Standard jelentése szerint Edhem basa és a többi tisztek, kik a Görögország elleni háboruban kitüntették magukat, Kis-Ázsiába helyezték át, nehogy Konstantinápolyban tartózkodásuk gyanút keltsen.

1848 emlékére. Jövő évben 50 éve, hogy Károly Albert király Olaszországnak alkotmányát királyi levélben biztosította. Ebből az alkalomból az olasz kormány Turinban nemzetközi kiállítást rendez. A magyar kereskedelmi miniszter az olasz kormánnyal egyetértően nagy súlyt fektet arra, hogy Magyarország is kellően legyen képviselve, ennél fogva a „Kell. Ért.” értesülése szerint a magyar kiállítókat kedvezményes szállítással részesítik. A kiállítás 1898. apr. 1-én nyílik meg. október végén egy nemzeti ünnepel kapcsolatban zárják be. Jelentkezéseket a magyar kereskedelmi muzeumhoz kell intézni.

Hivatalos hazaszeretet.

Debreczen, nov. 23.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ma ismét szaporította egygyel ama rendeleteinek a számát, amelyeket nem annyira az iskoláknak, mint inkább a nyilvánosságnak

szánt. A hiru miniszter szereti, ha a közvélemény foglalkozik a nevével és nem mulasztja el az alkalmakat, amelyek hiuságának kielégítésére kínálkoznak.

Legújabb rendeletét a tanfelügyelőkhöz és az egyházmegyei főhatóságokhoz intézte és arra hívja fel ezeket a hatóságokat, hogy tartsák kötelességüknek az iskolákban a hazaszeretet ápolását a különböző hazafias ünnepek megünneplésével.

„A hazafias láng élesztésére — így ír a miniszter — nagyon fontos alkalmat találunk abban, ha az iskolák ifjusága a szent korona, az ország címere, színe és zászlója, mint a nemzeti eszme és összetartás jelvényeinek beható ismeretére úgy oktattatik, hogy azokban ne csupán a díszet lássa, de irántuk kégyeletes, hódoló tiszteletet érezve, bennük magát a nemzetet megszeresse. Ez okból szükségesnek találom a kir. tanfelügyelőség figyelmét felhívni arra, hogy a tankerülete területén levő állami, államilag segített községi és községi elemi nép-, polgári- és alsófokú kereskedelmi és iparostanoncz iskolákban évenként tartani szokott iskolai ünnepeknek a jelzett hazafias irányban való intézkedés iránt intézkedjék.”

A miniszter mindjárt meg is szabja, hogy mely napokat tartó megünneplendőnek az iskolákban. Junius 8-át, a koronázás évfordulóját és október 4-et, a király születésnapját. És ezzel világossá is válik immár, hogy ez a rendelet sem egyéb tüntető lojalitátnál, amit nálunk oly gyakran szeretnek össztévesztetni a hazaszeretettel.

Nincs ellenünk, hogy az iskolák megünneplék a király születésnapját, de ha a miniszter ezéja az, hogy a hazaszeretetet ápolja az iskolákban, akkor miért nem ünnepltet meg a márcziusi napokat, nem is szólva október 6-ik napjának gyászos emlékeiről?

Az igazi hazaszeretetet ezeknek a napoknak a megünneplésével lehetne ápolni a fiatal gyermekek fogékony szívében, a talpnyalás megtanulására lesz elég idejük akkor, ha majd felnőnek és a miniszteri székek közelébe kerülnek.

A római katolikus hölgy nagyot sóhajtott.

— Szegény Mária néni — és azután egy hirtelen gondolatnak engedve hozzátette — találkoztam egy Watson névű hölgygyel odaát?

— Igen. —
— Boldog: —
— Igen. —
— Egy kis kancsal szemű hölgy? —
— Igen. —
— Édes Istenem hát még a paradicsomban is kancsal marad a szemünk? kérdévalaki kétségbeesve.

— Természetesen, hogyan ismernénk különben rá, ha odajutunk — felelte egy másik.

— Mióta van a paradicsomban? — kérdém — olvassuk az éveket?

— Igen.
— Így ötvenhárom koppanást olvastunk azután abbahagyta.

— Ötvenhárom év? kérdém.
— Igen.

— Hát akkor minek jött el ide? —
— A szellem sértve érezhette magát, mert halgatott, de én nem engedtem el olyan könnyen.

— Talán vonzódik hozzánk? —
— Igen.

— Azt hitte mi boldogtalanok vagyunk idelelni és eljött megmondani milyen pompás élet van a paradicsomban?

— Igen.
— Három gyengéd ütessel felel.

— Oh nagyon le vagyunk kötelezve ez nagyon kedves volt öntől — mondam udvariasan és valóban magam is hinni kezdém, hogy Smith ur szelleme nagyon udvarias kedves lehet de miután többen vannak közülünk kik nem akarnak hinni — feleslegesnek tar-

tám bevallani, hogy magam is egy vagyok a hitetlenek közül — nem adhatna-e ön egy kézzelfogható bizonyítékot jelenlétéről?

Sokat hallottam már efféleiről, — egy hajfűrt — egy villanás — egy virág — csak hogy egészen bizonyosan tudjuk, hogy ön egyenesen a paradicsomból jön?

— Nem.
— Ezt ön nem teheti.
— Nem.
— De megteenné, ha tudná?
— Három erős koppanás volt a felelet.

— De nem adhatna-e nekünk valami kis bizonyítékot — makkaszkodam, mialatt Jakey már türelmetlenül kezdett — mondjuk egy kis illatot, a földön nem ismert virág illatát, melyre mindig visszaemlékezünk, soha se felejtethetünk el, de viszont rögtön megismernénk, ha a tulviragra jutnánk?

A szellem ismétleg felelt.

— Most ismétlem önöknek, hogy az egész dolgot egy nagy bolondságnak tartottam Szegény Crescy kisasszony iszonyuan félt, szólni nem mert, csak a kezemet szorongatta és szegényke nem is igen bánta volna, ha az egész beszélgetést abba hagyjuk. Jakey ez alatt oly emphatusal valotta tovább Smith Henrik urat, mintha egy valósgos szellemmel állana szemközt, ki hitelesítése végett fejét a hóna alatt hordja.

— Tehát jó szellem, elhozod nekünk ez illatot? kérdé.

— Igen.

E perczben elkaczagtam magamat. A többiek rám kiabáltak, hogy hallgassak. Csitt, esend, mintha csak templomban lettünk volna. A legkisebb benyomást sem tettek rám, kaczagómat magamba fojtam.

— Hallom, mint jó az illat!
— Rám támadtak, ne kaczagjak ilyen

ünneplés pillanatban és egy pár percz mulva el is jött.

— Ah! Eh! Oh! Beh édes stb.

Mindenki az orrát levegőbe dugta különböző arczkifejezésekkel szolgoltattak. A leány, aki legelőször sikoltott, ajultán dőlt ki a sorból, senki se ügyelt reá.

Senki még észre sem vette e szerencsétlen teremést, mi az, egy ájulás, oly ünneplés pillanatban, mikor az ember a paradicsomi illatot élvezhet. A szegény lány akár meg is halhatott volna, senki sem ügyelt reá. Mindenki szimatolt, azt mondták édes, remek, csodálatos, égies, borzalmas, remegtető kéje. Isten tudja meg minő badarságokat.

Egyik azt állítja az ibolya illatjához hasonlít, de egy olyan égi ibolyához, amely úgy viszonylik a közönségeséhez, mint az a sarkolonc, mit földnek csufolnak, a magas tiszta éghez.

— A másik rozsmaringéhoz hasonlítja, de valami földöntuli édes v e g y ü l é k k e l k e r e v e r e.

— A harmadik a passyflór áéhoz hasonlítja, de abban mind megegyeztek, hogy száz esztendősek is lehetünk, mielőtt ily valamit élvezhetnénk. A legjobban megelépett a tarsaság bőbeszédűsége. Máskor egy hétig se fecsegték össze-vissza, mint ebben a félórában; kifejezéseik oly magas finom műveltségről tanuskodtak, melylyel az illetők tényleg nem bírtak, azt hiszem, hozzátartozóik aligha ismer ek volna reájuk. Közönséges szólamaik helyett dythiramlokat zengettek, mintha hirtelenében költökké váltak volna.

Jakey — mint rendesen — mindnyáján tultett.

— Azt hiszem — kiáltá lelkesedve — hogy utolsó pillanatomban, az illat édessége visszatartatná elszállni készülő lelkemet.

— Nem csodálkoznék rajta — mondam

Távirat.

Sikkasztás az operánál.

Budapest, nov. 22. A «D-br.» ered. távirat. A m. kir. operaháznál óriási sikkasztásnak jöttek nyoma. — Mára napokkal ez előtt beszéltek hogy büzlök valami az operaház gazdasági vezetésénél. Sa belügyminiszter a mai napon Szilágyi Gyula, az operaház gazdasági főnökét felfüggesztette. s ellene fegyelmi vizsgálatot indított, mivel az operaház rubatarából számos nagyértékű kos tium eltűnt.

Ujdonságok.

* **Simonffy Imréné a ravatalon.** Tegnap korán reggel helyezték ravatáira Simonffy Imréné koporsóját. Gyászba van az egész szoba s a folyton özönével érkező koszorúk, egész halmaza veszi körül a ravatalt. Délután három óraker leöltözték a díszes koporsó üveg fedet. Alatta fekete selyemben, eisárgult arccal fekszik a jobb kezében költői nemes urinó. Csak a cseled, a rokonság tagjai voltak jelen, mikor K. Tóth Kálmán evref lelkész mondott mélyen megindító imát. Azóta tömegével ömlik a nép s zarándokol a város közönsége a ravtahoz. Polgármesterünknel pedig, a kit a lesújtó csapármélyen menrendített: egész nap folyamán egymást érték a részvét látogatások. A temetés ma délután két óraker volt s a kistemplomban tartott ima után a Kossuth-utcai temetőbe helyezték az elhunytat örök pihenőre. Simonffy Imre egyházi főköndnokná ma déli 11 óraker kondoleát a ref. egyház küldöttsége Kiss Áron püspök vezetésével: Némethy Lajos, Kiss Albert lelkész, a főjegyző, Szina Gyula orsz. képv. az egyházi gazdasági bizottságának elnöke, Puky Gyula kir. tábl. elnök, Dr. Medve Kálmán, Kertész János, Dr. Kovács Sándor presbiterek. A küldöttség vezetője az egyház ősz főpásztora, könyekre

szarazon, mialatt kezeim kivontam a körből és a lampát felesavartam, majd elébb Snowdon kisasszonyon próbáljuk meg csodatevő hatását.

A kis megijedt bolond éppen akkor kezdett magához térni ájulásából és bizony nem úgy nevezte ki, mint aki égi illokat szorgolgot volna.

Oh nem köszöntük meg a szellem fáradozását, kiáltá valaki.

— Itt a szellem, kiáltam majd meghalva nevettemben, mialatt D'Areya mutatott, aki fogcsikorgató mosolylyal ült széken.

— Oh D'Areya ur, ön volt tehát a medium. ujongott Jankey.

— Dehogyan volt, kaczagtam, de ő adta nekünk az illokat!

— Az illokat ő adta volna? hanzott a hívők méltatlankodó chorusa.

— Igen ő és ezért kaczagok olyan nagyon. Mior a szellem az illokat hallotta jönne D'Areya ur tubakos pikszisének fedele csattant a következő pillanatban, vegyített burótot hintett a tisztelt társaság fejére. No Jankey nagysám, ha majd hódoklik, próbát teszünk egy csipet buróttal, hatha visszatartja elkötözni vágyó lelket.

— De elhínek-e önök, végzé Havers, a hívők miután egy pár perczig egymásbámultak, kijelentették, hogy az egész bolond beszéd, az illokat csakugyan a paradicsomból jött és én egy istentelen hitetlen lator vagyok, csak hogy ki nem dobtak. Es aznap Bombayba érkezünk, hol azután a sok mindenféle büzközül, kiki kiválaszthatta magának azt, a melyik legjobban illett a paradicsombelihez.

indító remek szavakban tolmácsolta az egyház részvétét. Annak az egyháznak s presbiteriumnak képviseletében jelentünk meg — ugymond — Nagyságos főköndnok ur előtt, a melynek élére nagyságodat ezerek bizalma állította, hogy a nagyságodat ért, meg mértelen csapás felett szívből eredett részvétünket kifejezzük, hogy összerjünk nagyságoddal, mert annak a Jézusnak vagyunk követoiki azt tanította. „Örvendj az örvendezőkkel és sirj a sírókkal”, és annak az Istennek vagyunk szolgálói a ki nem azért vezérelt össze a szerető sziveket hogy a mikor az egymásért dobbanó szivek egy ke dobogni megszűnt a szent kötelék a sir szélén szétepessék, hanem a ki biztos a siron tül örökké tartó viszontlátás boldog híének. Nem nyujthatunk a mély fájdalomru szavakban vigaszt — de kívánjuk, hogy a ma elvesztett szeretetet pótolja ez erke nek a szeretete.

* **Egy czivis család pusztulása.** Szombaton megirtuk, hogy az apagyilkos Möriz József az illavai fegyházban meghalt. De sokáig fog az emlékezetben élni még a Möriz család szörnyü tragédiája, melyben a apát a fiu, az anyát a leány irtotta ki. Egyébként Möriz József után tekintélyes vagyon maradt. A fegyház igazgatósága mintegy 8000 ftnyi pénzét kezelte. A debr. árvaszék által kinevezett gondnoka, Udvarhelyi Géza csak nem rég adott el a városnak egy kasszáló birtokát. Ez aztán utolsó maradványa volt a Möriz fele nagy vagyonnak. De az idén körülbelül 4000 ftot örökölt Möriz József egy nagyönbéjöl özv. Molnár Mihály né szül Kiss Erzsébet után, aki 80.000 ftnyi vagyon hátra hagyásával halt meg. Mindezen pénzek es értékek jövődöbeli sorsáról Möriz József meg akkor intézkedett, mikor kihirdették előtte a hadbírósg iteletét. — Akkor történt ugyanis, hogy előbb beszélt ügyvédjével, de Kardos Samuval közölte szándékát, hogy vagyonát valamelyik jótékony intézetnek akar a hagyni, hogy mostoha testvére ne maradjon Dr. Kardos Samu a kollegiumot ajánltnéki s mikor ez ellen idegenkedett a gyilkos, akkor az EMKE-re hívta fel védője a figyelmet, de ufolag felemlítette a kollegiumot. Ekkor aztán Möriz József kijelentette a hadbírósg előtt, hogy végrendekezni akar s védőjét kéri tanunak. Ez a hadbírósg nem engedte ugyan meg, végrendekezését azonban katonai tanuk előtt jegyzőkönyvbe vette. Ezt a jegyzőkönyvet dr. Kardos sörgetésére a hadbírósg ártette a debreczeni kir. törvény-székhez, amely azt azóta örzi is s mivel most már az örökösödési eljárás életbelépeti hivatalból fogják fe bontani s így — hihetőleg — nem-ökára megtudjuk, kié lett a legnagyobb bünös vágyona.

* **Hollandi krónika.** Amsterdamból írják: Habár Hollandiában sem hiányoznak a politikai ellentétek, de az egyes osztályok összetartozása itt már az ország kicsiny voltánál fogva is nagyobb mint másutt. A királyság azon van, hogy minden erejével távol tartsa magát a pártélet mozgalmaitól es különösen a királynök még a látszatát is kerülni igyekeznek annak, mintha a születési es a birtokarisztokrácia közelebb állának hozzájuk, mint a többi néposztály. Csak így lehetséges, hogy Hollandiában antidinasztikus part éppen oly kevés létezik, mint Angliában; innét magyarázható, hogy itt Vilma királynő uralkodásra lépésének ünnepeit ug an azzal az egyöntetűséggel ünnepelték meg, mint ott a kanálison tül az öreg királynő uralkodásának felszázados ünnepeit. De ha az itteni viszonyokat merlegelve a jövő évi augusztus 31-iken bekövetkezendő nagykorúsítási ünnep előkészületeit tekintjük, önkénytelenül is felvetjük a kérdést, hogy az idős a penzt, melyet ez ünnepre fordítanak, nem lehetett volna-e hasznosabb boldogokra fordítani? Legutóbb a fiatal királynő maga vette fel ezt a kérdést. — Az ujságokban ugyanis már hónapok óta közlemények jeletek meg, melyek azzal foglalkoztak, hogy mit ajándékozzon akár a nemzet, akár egy város, akár egy egyesület vagy

magánember a királynöknek nevenapja alkalmából. A sok tanácskozásnak végre a királynöknek egy nyilatkozata vet véget, melyben kijelenti, hogy trónra lépte alkalmából semmi nemü ajándékot sem hajlandó elfogadni, bárhónnét érkeznek is az. Aki tudja, hogy az ilyen ünnepi ajándékoknál minő morális kény szert szoktak alkalmazni, az csak helyeselheti a királynő ehatározását. Ez ajándékok nélkül is elég pompás lesz az ünnep es méltó leendő era, hogy az általános érdeklődést a jövő nyára Amsterdem es Háaga felé fordítsa.

* **A esemete utcai büntánya.** A rendőrség egy veszedelmes büntányát fedezett fel tegnap a esemete utca 1221 sz. házban. Kétes hölgyek, tolvajok, orgazdák tanyája e ház, mely egy uszrából meggazdagodott asszonynak, Arenstein Danielnének a tulajdonát képezi. A nőstény házigazda a rendőrség által öldözött gyanu egyéneknek menhelyet adott házában, hol tovább folytathatták bünös manipulációikat, házbér alakjában busásan megfizetők a háziasszony oltalmát. A lakások inkább büzhödt odoknak, mint szobáknak nevezhető s ezekben tartózkodtak nappaloként visszavonulva. Pálfi Gábor tolvaj napszámos, Braznai Eszter kerítőné, továbbá Csehi Mari, Szöllösi Maria es Barna Erzsébet nevé éji pillék, kiket a rendőrség részben kitolonczolt, régen felügyelet alá helyezett, míg Arenstein Danielnét érzékenyen megbüntette s házából az összes lakókat kitelepítette, mivel a ker. orvos az egészségtelen odukat lakhatatlannak nyilvánította. A bünbarlangra ugy jött rá a rendőrség, hogy a szomszédos házban e hó 21-én éjjel lopást követtek el s a megindított rendőri nyomozás a lopás tetteseit az Arensteinné vendégei között találta fel. E lopás miatt különben az ügyességgel is meg fog gyülni a baja a büntánya tagjainak.

* **A zenedei növendékek első hangversenye.** A Debreczeni Zenede növendékei előmenetelének bemutatása végett folyó 1897. évi november hó 26-án, pénteken a zenede helyiségében hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Haydn J. Symphonia D. dur. Menuete, Finale. Zongorán előadják: Biederma n n Frida, Hirschmann Várad y Iona, Varga Stefania. 2. Tosti P. Vorrei morire, Zongora kíséret mellett enekli: Rács Erzsike. 3. Moszkowski M. 17. mű. 3. sz. Keringő. A dur, Zongorán előadja Fleischermann Margit. 4. Arany J. „A lantos”. Költemény, Szavalja Zivuska Jován. 5. Rode P. 7-ik hegedüverseny. A moll. Első tétel. Zongora kíséret mellett hegedün előadja Szilágyi Imre. 7. Chopin F. 57. mű. III. Ballada. A dur. Zongorán előadja: Tere Émma. 8. Bokor J. Alamuszi operettből a Fülemlé dal. Ének kettős, Enekli: Harsányi Emma es Zivuska Mariska. 9. Fiorillo F. Gyakorlatok. Hegedün előadják: Lueztig Mór, Nagy Janka, Schewartz József es Szilágyi Imre. 10. Brahms J. Magyar táncok 5. sz. Zongorán előadják: Harsányi Emma, Fleischermann Margit, Rosenber g Iona, Tere Emma. Az énekszámokat zongorán kíséri: Jóna Kálmán. A műsor egyes számának előadása alatt az ajtók zárva tartanak. A 6 szám után 10 percznyi szünet, Kezdeté este 8 óraker pontban.

* **Egy fiatal asszony öngyilkossága.** Ismét öngyilkosság hírével kel beszámolnunk olvasóinknak. Hiba! minden kornak meg van a ma a nyavalyája s a mi idegbajos társadal munkának ugy hatszik az öngyilkossági máma a legkevésbé gyógyítható betegsége. Ajánlatok s próbáltak is már ez ellen számtalan orvosságot, az ujságrók elhatároztak, hogy lapjukban nem vesznek róla tudomást mivel bebizonyított tény, hogy különösen az alsóbb osztály öngyilkos jelöljeit azon remény buzdítja ezen hősi tett elvégzésére, hogy haluk után a kis kepes ujság címlapjan vagy valamely helyi lap hasábjain személedő a halás utókor az ő vitési műveltetiket. Sem ez, sem sok más medicina nem hozta meg a várt hatást, sőt ma hönap oda-tutunk, hogy a gyerek ujjal mutat az oly te-

metésre. a hol az ünnepektől ágyban, párnák között halt meg. Avagy szobrot emelünk a természetes halállal kimult polgártársunk szent emlékének. S a huszadik századvégi fiú csak az iskolában a könyvekből fogja tanulni, hogy voltak valaha olyan emberek a kik be tudták várni az életük végét s oly balgák voltak, hogy figyelmen kívül hagyták a gyufaoidat, kötelet s más ily tiszteletreméltó szerszám edesse hivatogató szavaival. A mai öngyilkosság híre egy szép fiatal hölgyről szól. Tudósítónk az esetről a következő szűkszavú jelentésben számol be: Tegnap este fél hatkor a Meszena u. 587. sz. háznál lövés dőlt el. A hang Szekeres Jánosné Bakkas Erika lakosztályából halatszott, ki alótt mellet feküdt a nagy verőcsa közepette. A házbeliek rögtön jelentést tettek a történetről a rendőrségnek, honnan Nagy Imre p. biztos és dr. Bakkas Ede. ker. orvos mentek a helyszínére. Noha a nő még a házbeliek remélt: berohanásakor élt, de a feltétlen halált okozó lövés következtében a hatóság közegei megérkezésére már kiszemelt s az orvos csak a beállott halált konstatahatta. Hogy mi vitte a meg csak 25 éves szép asszonyt az öngyilkosságra miután tette okára vonatkozólag semmi irást nem hagyott maga után még nem is sejtik, legfeljebb csak az ad okot a kombinációkra, hogy az öngyilkos asszony ugyanis az ország más helyén lakó férjétől különválva élt s nagyfokú hisztériában szenvedett.

*** A fojtogatók szeptája.** A rengeteg Oroz birodalom területén reádkivül sok szakta alakult a jelen században s ezek közé tartozik a kazáni kormányzóság területén elterjedt fojtogatók szeptája is. Ezen szakta tanai szerint az agyonkínzott emberek lelkei lelkei mind a menyországha jutnak. Ezért ók a nagy beteg hitorsosot imaházukba hozzátják, ahol a szakta papnője szoltások énekése közben megfojtja őt, az áldozat nyaka köré fűzött zsinórral. Így nemrégiben a kazáni nyári törvényszék előtt egy férfi állott mint vádlott, kiről az a hír volt elterjedve, hogy megfojtotta a saját édesanyját. A törvényszék azonban adatok hiányában szabadon bocsátotta. Ezen szakta hívei a fojtogatókkal vádolt társaik mellett barmilyen bizonyítást is képesek tenni s általában minden vizsgálat alkalmával a fojtogató alibi-jét beigazolják hamis tanukkal.

*** Zeneakadémiai hangverseny.** Szotyori Nagy Károly zeneakadémiájában a 2-ik akadémiai hangverseny a közbejött akadályok miatt nem holnap, szeptember, hanem nov. hó 26-án, pénteken délután 5 órakor lesz, — a zeneakadémia hangversenye előtt az igazi zene kedvelőknek e napon páratlan alkalmuk lesz szenvedélyük kielégítésére. Az akadémiai hangversenyt rendezik: Szotyori Nagy Károly igazgató. Közreműködők: P. Nagy Zoltán akad. tanár. Tóth Árpád akad. tanár. Friedmann Samu akad. tanár. A szotyori Vilma akad. tanárnő, Juhasz Hanna operabénekesnő és Friedmann Samu Sándor felfel. Paula. A részletes műsort legközelebb közöljük. A meghívó belépő jegyül használandó.

*** Iparos gyűlés akadályokkal.** A fővárosi kisiparosok az összes iparostelekek után vasnapra gyűlést hívtak egybe, hogy Farkas István elnöklete alatt a közösi választásokról tanácskozzanak. Mintegy száz választó jelent meg a Podmaniczky utczei Schröter-fele vendéglőben. — Farkas István indítványozta, hogy az összes körületekben a kisiparosok külön pártja alakuljanak. Weisz választó ezt ellenezte, mert a kisiparosok oly kevés számban választók, hogy eredményt nem érhetnek el. — Egy szocialista azon indítványt tette, hogy tüntetőleg maradjanak távol a választástól és követeljék az általános választási jogot. A szavazásra kitört a vihar s kevés híja, hogy verekedésre nem került a dolog s az elnök határozat nélkül feloszlatta az értekezletet.

*** Apólónói tanulók felvétele.** A magyar vörös kereszt egylet 1898 évi jan. hó elején új betegapólónói tanfolyamot nyit az Erzsébet kórházban. A betöltendő 9 helyre pályázhat

minden feddhetlen előéletű nő 20—40 életév között, ki erkölcsi jobb meggyőződésből, hivatásszerűleg kíván az apólónói életpályára lépni. A kérvények a szükséges okmányokkal felszerelve legkésőbb f. é. decz. 15-ig terjesztendők be a magyar vörös kereszt egylet igazgatóságához (IV. Kecskeméti utca 5.) hol a közelebbi feltételek is megtekinthetők. — A folyamodványhoz melléklendők a) keresztlevel, illetőleg anyakönyvi kivonat, b) ha az illető férjzett, vagy kiskorú, beleegyezése a férjnek, szülőknak, vagy gyámnak, c) erkölcsi bizonyítvány, mely a vidéken az illető lelkesi hivataltól, nagyobb városokban az illetékes hatóság által is kiállítandó, d) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg németül is beszélni, írni és olvasni tud s kellő felfogási képességgel bír, e) hatósági bizonyítvány folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról, f) egészségi és hímológiai bizonyítvány.

*** Hová lett az igazság?** Egy perverz ter ügyvéd azzal vigasztalta ügyfelet:

— Biz' ugy van az, kedves barátom, meghalt Mátyás király oda az igazság?

— Hát háová lett az igazság? azt mondja meg az ügyvéd ur?

— Hová lett könnyű azt kitalálni.

— Igazán?

— No, igen. Eladták a többivel a zsidónak. Hanem edes barátom, azt meg ne mondja senkinek ám, mert akkor még egy part találunk elveszteni.

*** A csillagos ég.** Mint előre jeleztük a hó 12—14-ike közt gyönyörű bulócsillag-és volt látható és az előttünk fekvő számos előzetes értesítés szerint a világ majd minden pontján akadt szorgalmas megfigyelő, a ki a »Leonidák« ez ideig megjelenését észlelte: Kár, hogy az erős holdfény nagyon megnehezítette ezeket az észleleteket, mindazonáltal elég szép eredményt értek el ezuttal is. Akik elmulasztottak a legutóbbi csillaghullást megfigyelni, könnyen pótolhatják ezt a hó 23—27-ke közt éjjeleken, mikor a »Bielidák« raja fog megjelenni. Mondják, hogy ezek a meteorok egy elzúllott üstökösnek, a Biela-féle üstökösnek a szétszört maradványai s valószínű, hogy tényleg ugy is van. Legelőször 1872 nov. 27-én jelentek meg ezek a hulócillagok és Flammarion azt írja róluk az »Astroonomie populaire« ban, hogy ugy estek a meteorok, mint a hőpelyhek és erősen a mesterséges tűzijátékokra emlékeztettek. Ez a csillaghullás est 7 óratól reggeli 1 óráig tartott. Más tudósok is megfigyelték ezt az érdekes tüneményt. Rómában Secchi atya 14.000 meteor számlált, Moncalieriben 33.400-at, Anglia egy pontján 10.600-at Mindnyájan az ég egy pontjából az Androméda-csillagzat »Gamma« nevű csillaga tájékából látszottak eredni. Különben a csillagászatban kevés érdekes tünemény lesz látható a következő hetekben — A Jupiter az ének második felében most igen kedvező körülmények között figyelhető meg a Szűz csillagzatában, körülbelül 1 fokkal délnyugatra a Gamma-csillagtól. A Jupiter nem rég több csillagvizsgálók figyelték meg és rajzolták le, így Anonadi készített a minap remek Jupiter-rajzokat. A megfigyelések mind azt bizonyítják, a mit már többször állítottunk: hogy tudniillik ez az óriás világ, mely földünknel 1300-szorta nagyobb, fejlődésnek igen kezdetleges stádiumában van még. Az egyenlítő táján a forrongó anyag óriás sebességgel kering, szótugy a felette elterülő légaramlatok. Mint Tisserand Párisban, Belopolsky Oroszországban és Keeler Amerikában egymástól teljesen függetlenül megállapították, a Jupiter egyenlítőjének minden pontja másodpercenként 12,500 métert tesz meg. A Neptun decz. 12-én jut oppozícióba a nappal. Állása tehát igen kedvező, minden kislajta látszóval is látható lesz a Bika-csillag képében nem mesze a »Messier 1« ködfolt nyugati oldalától. A Vénus egyre közeledik a naphoz és nems kára tökéletesen el fog tűnni. Most a skorpió csillagzatában található meg. Jövő hó 15-én 1 óra 17 percczel kél föl előbb, mint a nap. Merkúr, Mars, Szaturnusz és Uranusz nem figyelhető meg.

*** Hölgyek figyelmébe!** Kronovitz Matild női-ruha varróné lakását Budapestről Debreczenbe, Nagy-uj-utca 1707. szám alá, t. Weinberger Lajos ur házába helyezte át. — Csakis előkelőbb, legújabb divat szerinti munkákat teljesít.

*** A közgyűlés tárgysorozata.** 21. Tanácsi előterjesztés, melylyel a földbirtokok határainak jelzés tárgyában alkotott szabályrendelet megállapítása végett beterveztetik. 22. A Rickl Gizella Márkus Gáosztávé urnő földjei megvételének másodikbeni névszerinti szavazás utján eldöntése. 23. Tanácsi előterjesztés az ingatlanok birtokváltózája után fizetendő városi illetmények tárgyában alkotott szabályrendelet-javaslatra vonatkozólag. (Javaslat mellékelve) 24. Ugyanaz, a szépítési és kisajátítási pénztár letesítése tárgyában alkott szabályrendelet-javaslatra vonatkozólag. (Javaslat mellékelve). A házi-pénztár és szamvevőség működésére felügyelő bizottságnak az 1897-ik év I., II. és III-ik ügyvéd-ről jelentése — tanácsi javastal. 26. Ugyanaz, a gyámpénztári felesleges pénzek elhelyezése tárgyában. 27. Ugyanaz, a házi es alapítványi pénzek elhelyezése iránt. 28. Ugyanaz, a városi nyomdának 1895-ik évről beterveztett es megvizsgált számadásai tárgyában. 29. A debreczeni ev. ref. főiskola előjáróságának kérvény 1896-ik évről hátralekban levő 506 frt 85 kr. nyomdai tartozás engedése iránt — tanácsi javaslattal. 30. A tanács előterjesztése a városi nyomdában az ingyennyomtatványoknak általánoságban megszüntetése illetőleg korlátozása iránt. 31. Tanácsi előterjesztés: a m. államvasuti pályaudvar bővítéséhez a Vargakertből szerzett földek vételárának honnan fedezése tárgyában. 32. Tanácsi előterjesztés a debreczeni kerületi betegsegélyző pénztárnak 4000 forint kölcsön engedése iránti kérelme tárgyában. — 33. Ugyanaz, az ipartestület megalakítása tárgyában. 34. A nyírcsádi lelkész kérvénye öt öl tűzifa adományozását kérő folyamodására. 35. Tanácsi előterjesztés a zenede tűzifa adományozását kérő folyamodására. 36. Ugyanaz, az építési szabályrendelet pótlására vonatkozólag. (Javaslat mellékelve) 37. Bör József fellebbezése a »Arany csapszék« bérlet tárgyában, tanácsi javaslattal. 38. Tanácsi előterjesztés, a vágóhídi igazgató fizetésének rendezése, valamint a vágóhídi igazgató és ellenőr fizetésemelése iránti kérvénye tárgyában. 39. Ugyanaz, a magyar néprajzi társaság alapító tagjai sorába leendő beépésre. 40. Ugyanaz, a magyar néprajzi társaság alapító tagjai sorába leendő beépésről. 41. Ugyanaz, a nagyerdei fürdő 68 nyári lakok kezelési módja megállapítása tárgyában. 42. Jel-utes egy befejezett fogylmi ügyről. 43. Az izraelita hitközség ismétő iskolai segélyt kérő folyamodására — tanácsi javaslattal. 44. Fellebbezése Steiner Jakab belső állatorvosnak a 10,45 890 sz. tanácsi határozat ellen; 45. Tanácsi előterjesztés az ev ref egyház tanítói korpólék megadása tárgyában benyújtott folyamodásra. 46. Ugyanaz, a koronázási alapítvány egy harmad része mimódon leendő felhasználása tárgyában. 47. Simon Mihály illetőségi ügyosztály fogalmazó nyugdíjaztás iránti kérvénye, tanácsi javaslattal. 48. Özv. Tikos Józsefné kegydíja tárgyában beadott kérvénye, tanácsi javaslattal. 49. Német Gábor debreczeni lakos polgarosítás iránti kérvénye, tanácsi javaslattal. 50. Steiner Jakab állatorvosi oklevelének kihirdetése, 51. Schütz Béla állatorvosi oklevelének kihirdetése. 52. Kovács Józsefné Duda Zsuzsanna bába oklevelének kihirdetése. Debreczen, 1897 november 10 Komlóssy Arthur főjegyző, polgarmester helyettes.

*** Fatális eltördelés.** Fatális eltördelés fordult elő a »Deutsche Tageszeitung« minapi számában. A tördelő ugyanis az újdonságok összeállításánál egy fiatal hölgyek által adott hangversenyéről szóló tudósítás közepén megszakítván, tévedésből egy marhavásári jelentés végét állította össze vele. Az ily módon létesült cikk azután így hangzott: »A női szépségekben gazdag városunk legszebb 16

fiatal hölgye által tegnap este adott hangverseny fenyesen sikerült s a hölgyek a legszigorubb kritikusszeme előtt is bátran megállhattak. Ejjegán sul voltak öltözökde, elbájolóan énekeltek, s az egész közönség tetszését megnyerték, mely a legszebb barmoknak jelezte ki az egész államban a csoportozatot. Némelyek sötétszínűek. Több barna, de legtöbb barnafehér foltokkal. Sok igen szép testállású üzőt a szakértők a legkritikabb példányoknak jelentettek ki.

* **Maga az ténstur?** Megemlékeztünk azon betörésről, melyet Szolnokon egy ékszerész kárara követtek el ismeretlen tettesek. A legérdekesebb a dologban az, hogy a betörést az éjjeli őrszisztenciája alatt vitték véghez. Midőn ugyanis az éjjeli őrs meglátta az ékszerész boltban a viláogságot, bekopogtatott az üzletbe:

— Maga az ténstur?
— Persze, hogy én vagyok. Rakosgatom a kirakatot, hangzott a válasz.
— No csak azt akartam tudni. Engedelmet kerék.

Azza, mint a ki a legjobban végezte a dolgot, eltávozott, s a betörők ugyancsak kirakogatták a kirakatot.

IRODALOM

Az időjárás. Népszerű meteorológiai havi folyóirat. Szerkesztő és kiadja Hejas E. kir. meteor. int. asszisztens. Tartaloma: Az ógyallai meteorológiai és földmágnességi központi obszervatórium Richard-fele regisztrálói (önjelző) műszere (3 képpel) Marczel Györgytől. A betegségek összefüggése az időjárással. Dr. Kuthy Dezsőtől. A meteorológia elemeiből. Haraszthy Vilmostól. A felsővidéki tót nép időjárása Morva Edétől. Apró közlemények: Hogyan lehetne a tél elejét nagyjából megjövendölni? A porosz kir. meteorológiai intézet működése 1896 ban. Az idei jun. zivatarok területi eloszlása hazánkban. Szeptemberi zivatarok Egyiptomi levél. Téli napok nov első felében. Régi magyar gazd. és időjárásiföljgyezsek. Feleletek. Szerkesztői mondani ho 20-án. Előfizetési ára egész évre 4 frt, fél évre 2 frt.

A hét története. A múlt hét az Emke hete volt. Ez az első közművelődési együletünk e héten tartotta közgyűlést Kolozsvárott s betöltötte a Bethlen gr. halálával megüresedett elnöki széket. Az Emke új elnöke az erdélyi mégnásvilág egyik legkiválóbb alakja, Bély Ákos gr. főispán lett. Az Emke új elnökének arcképét megtaláljuk az O. V. legkedveltebb szépirodalmi hetilapunk utolsó számában, amely rendes szokásához híven képekben mutatja be a hét eseményeit. Ott látjuk a most jubiláló min. tanácsos Schneider József képet, továbbá az e heti nagy filharmoniai hangverseny szereplőit. Egy lakodalmas, két oldalas kép pedig meglepő jelenetet ábrázol a templomból es kiveszi a koporsót, a mikor a lakodalmas menet be akar vonulni. A templom őrei ijedt arccal tartják vissza a vig menetet, hogy a temetés szomorú aktusa meg ne zavarja őket. A képek mellett külön verseket, novellákat közöl az Ország Világ, a melyet karácsonyi ajándékkul melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe. Mert az az ajándék dupla ajándék lesz, mert az O. V. maga is pompás kiállítás-irodalmi almanacht ad ajándékos olvasóinak. Ezt a művet, amelyben irodalmi rész is van, mindenki megkapja, aki egy negyedévre előfizet az Ország Világra. A lap egy negyedévre 2 frt. A kiadóhivatal Hód u. 7 sz. a. van.

Szabolcska újabb versei. Újabb kedves meglepetést jelenünk t. olvasóinknak. — A mi elszakadt poétánk a következő sorokat küldte be hozzánk:

Előfizetési felhívás.

Alólírott könyvkiadók Szabolcska Mihálytól egy teljesen új kötet kiadást vállaltunk feltétlenül magunkra. A kötet még ez év folyamán

UJABB VERSEK

czim alatt jelenik meg. Abban az esetben t. i. ha kell az olvasó és poezis kedvelő magyar közönségnek.

Am próbálják meg — írja hozánk irt levelében a szerző, egy előfizetési felhívás kibocsátását, noha én alig hiszem, hogy a mai Magyarország érdeklődne még a vers iránt. Legalább az enyém-fajta jámbor vers iránt. Mi azt hisszük, hogy igen. Mert mi még mindig hinni akarunk egy nagy és művelt magyar olvasó közönség létezésében.

E hitben bocsájuk ki ez előfizetési felhívásunkat is.

Iveinket ez év nov. végéig kérjük hozzánk visszaküldni (Andrássy ut 10. sz.) Tíz előfizető után a szokásos tiszteletpéldányt szívesen megadjuk. Előfizetési ár: fűzött példány két kor. diszkötés négy kor.

Budapest, 1897. nov. hava.

Singer és Wolfner
könyvkiadóhivatala

[Andrássy-ut 10.]

Mi csak annyit teszünk hozzá, hogy most már étszeresen köteleessége a magyar társadalomnak, hogy felállítsa az U j a b b V e r s e k megjelenésével ifj Szabolcska Mihály karácsonyfaját.

Színház.

Kisasszony feleségem. L. Komáromi Mariska asszony tegnap este ebben a sikamlós s a múlt hónapban már adott operettben mutatkozott be a páratlan bérilőknek, akik el is jöttek majdnem valamennyien, az ő hallására és látására. Mert bizony egyéb tekintetben nem sok élvezni valója volt sem a darabban, sem az előadásban. A darabot már látták az idén, igaz ugyan, hogy akkor páros bérletben adták, hanem azért mégis vigyázni kellene rá az igazgatóságnak, hogy az ilyen nem minden tekintetben kiváló régi darabok ne kerüljenek ilyen gyors egymásutánban színre, ami pedig az előadást illeti, arról jobb minél kevesebbet beszélni. A multkor is volt benne sok fogásolni való, de most — bizonyára a vendég művészről írt érzett tiszteletükből, (hogy az ő művészete annál inkább kitűnjék?) a mit pedig éppen e szempontból úgy ő, mint mi szívesen elengedtünk volna — kezzel lábbal — és hanggal egyaránt igyekeztek azon, hogy a művészetét minél távolabb tartásuk becses személyüktől. Annál kedvesebb volt azonban L. Komáromy Mariska Marjolaine je, aki szerepének minden izét megjátszta, pedig tudvalevő, hogy régebben neki sem volt a játék erős oldala — ének-művészetével pedig, amelyet ebben az egyszerű szerepben produkált gyönyörű hangjával, egyszerűen elragadt valamennyiünket. — A művész ma este a H o l l a n n meséi harmas női szerepében a páros bérilőknek mutatkozott be.

Az új csillag.

— Somló Emma levele. —

A Hannele premiérjén, amely egy-békepen nem szükködött művészi fejtékossággok nélkül, egy igazi nagy művésznővel ismerkedett meg a közönség: Somló Emmával. Bravuros volt, ami a Magyar Színháznak ez a reménybeli oszlopa Debreczen közönségének ez a régi kedvence végzett. Ismerve azt a nagy érdeklődést, amellyel az új csillag felé tekintenek, a F ü g g e t t e n s é g megkezdését intézett Somló Emmához s ő a következő bájos levélkében szólal meg:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Igazán hálára kötelez, hogy alkalmat nyújt nekem megköszönni a közönségnek azt a meleg párfogat és szeretetet, amelyben engem, kezdő színésznőt oly tüntetőleg részesít. Sohasem hittem volna, hogy sikerül majd a fővárosi publikum tetszését megnyerni s éppen azért bizonyos melankóliával gondoltam a nagyváradi közönségre, amely valósággal ünnepezt és fájt a gondolat, hogy meg kell válni tőle s a biztos sikertől a győtre mes bizonytalanságuk fogok neki vágni, Nagyva-

radi pályatársaimnak és hírlapíró jó barátainak nem egyszer tártam föl lélkemet s előtűk nem egyszer sajnálkoztam szinte hogy aláírtam a Magyar Színház szerződését. És ők nem igen találtak szót vigasztalásomra. Ellenkezőleg, miért, miért nem, de bizonyos, hogy számtalanszor mondták.

— Emmácska, maradjon köztünk. Látja, itt szeretik, becsözik, daczára annak, hogy nem szép. De Budapesten? Oh ott magácska nagyon el fog keseregni. A fővárosban a színész első költöke hogy szép legyen, a többi mellékes.

Képzelteti, tisztelt szerkesztő ur, milyen lelki állapotban váltam meg a kedves nagyváradi közönségtől. Nem vagyok valami érzelmes lélek, de a bucsuzás után igazán, ószintén zokogtam. És a mikor feljöttem a fővárosba, a nekem idegen emberek közé, legelőször sajnáltam, hogy nem vagyok káprázlatos szépség. De a sajnálkozás akkor érte el tetőpontját, amikor legelőször léptem a fővárosi közönség elé. Remegtem és alig tudtam magamról. Csak játszottam, énekeltem a Gésák főszerepet önfeládtan, a mint Isten tudnom adta.

Előadás után, mintha egy nagy álomból ébredtem volna föl. Siettem haza, hogy senkivel se találkozhassam és senkinek a véleményét nem leszek önkéntelen meghallgatni. Minek is? — gondoltam! — Ugyis csak rosszat mondhatnak, mert én úgy éreztem, hogy játékom ném tetszett s a közönség nem bocsátotta meg, hogy csunya, fekete vagyok. Hogy tapsoltak? Uram isten — vélekedtem — tapsoltak, de nem nekem. Talán a darab szerzőjének talán, kollégáimnak. Odahaza tehát hamarosan lefeküdtem, álmat erőszakoltam magamra. Nehezen ment de nem ment. Persze nem felejtettem el megmondani, hogy a rendes időnél előbb keltsenek fel s mire felkelek, az összes lapok legyenek ágyam mellett.

Ugy is lett. Korán keltettek és én m hő kíváncsisággal kezdtem lapozni bennök. Az első megdicsért. Sohasem felejttem el mit éreztem az elismerő szavak olvasásakor. Nem volt nálam boldogabb teremtés a világon. Szerettem volna ujjongani örömömben és adig addig olvastam újra meg újra a kritikát, míg emlékezetemben nem maradt minden szava.

Féltem a második lapoz nyulni. Hátha ez kiábrándít? De nem, ez is jót írt. Hasonlóképen a harmadik negyedik és valamennyi. Igazán boldog voltam és nem sajnáltam többé, hogy feljöttem Budapestre.

A nagyváradi kollégák rémképeit pedig kikacagtam. A lapok megírták ugyan, hogy nem vagyok szép, de azért mind dicsérte a játékomat, tehetségemet. A kritikások úgy jártak, mint egy szép asszony aki elmondta az én direktorom előtt impresszióit, melyeket rája gyakoroltam.

— Mikor Somló Emmát az első felvonásban megláttam, ugymond az én szép nézőm, így szóltam:

— Nem tudom, hol lehetett Evva szemé amikor ezt a vézna, fekete leányt szerződítette. A második felvonásban azonban már gyönyörűséggel néztem. A harmadik felvonás elején pedig komolyan haragudtam a szerzőre, miért nem írta a darabját úgy, hogy Somló Emma mindjárt az első jelenetben kerülhetne a publikum elé.

Az első siker fölborított. Már a második este úgy néztem a közönségre, mint a jó barátira, a régi jó ismerősre szokás. S azóta letkesedéssel, ambicióval tanulok, játszom s nem ismerek fáradságot, mikor arról van szó, hogy a közönségnek gyönyörűséget szerezzek játékkal. A Hannele próbáival bizonyosságot tettem erről. Nem egyszer történt, hogy este játszottam s előadás után ott maradtam a Hannele próbájára. Megesett, hogy csak hajnali háromkor vagy félnégykor kerültem haza de szívesen tettem, mert az elismerés nem maradt el. A Bródy Sándor és Beöthy Zsolt tárczacikkelyi kárpóoltak mindenért és oly örömet szereztek, melyert mindig hálával gondolok rájuk. Boldoggá tettek s tanultam belőlök. S ha a sajtó s a közönség elismerése után most azt kérdeznék tőlem valaki:

— Elhagynád-e Budapestet?
Azt felelném:
— Nem, nem, mert imádom az én kedves, jó közönségemet.

Somló Emma.

CSARNOK.**A gyermek.**

— Norvég elbeszélés. —
Irtá: **Peter Egge.**

Egyik májusi éjszakán — körülbelül tizenegy óra lehetett, Sarine Engelson asszony felriadt álmából. Lenn, a Lökken-utra néző szobában feküdt súlyos betegen. Az éjszakák már nem voltak oly komor sötétek s az ablakredőket mélyen le kellett huzni, hogy Engelsonné az éjszaka kísérteties világossága ne zavarja álmában.

Sokáig feküdt ébren s bár nem érzett oly erős fájdalmat lábában, nem tudott újra elaludni. Hánykolódott jobbra is, balra is agyában, hiába, a jótékony álmom nem akart szeméire jönni.

Egyszerre felült ágyában: szemeit a szoba mennyezetére vetette s hallgatódzott. Talán egy perczig ülhetett így.

A felső kamarából, a hol Inga, a leánya aludt, nevést férfihangot hallott. A kacaját halk „pszt” némitotta el, valószínűleg Inga csitítása volt. Azután néma csend lőn, hang se hallatszott.

Lassan — mintha tanakodnék valami fellett — hanyat dőlt párnáira, azután mély, szinte hörgő lélekzetet vett, majd úgy tett, mintha ki akarna ugrani agyából, de meg gondolta magát. Kezeivel elfődte arcát, mint ha valami gonosz álmat akarna kivenni szeméből. Nem; nem lehet úgy, a mint ő gondolta, ebteges képzelődés, fantazmagória volt az egész.

Újra felült az ágyában. Tekintetét ismét kémiően vetette a mennyezetre, figyelt, nagyon figyelt.

De hallga csak hallga! Valaki harisnyában lépkedett a padlón. Olyan mozdulatot tett újra, mintha felakarna kelni, de tehetetlenül hanyatlott vissza párnáira.

Segélyt keresve nézett körül. Leánya nevést akarta kiáltani, de a hang torkán akadt szó nem jött ajakára.

Nem tudta megérteni, hogy Inga így viselkedjek saját anyjával szemben. S mégis meg kellett történnie mert férfi hangot hallott igen egészen tisztán kivehetette férfi volt.

Inga nem közlekedett mással, csak az anyjával. Az egytlen leány kinél hébe korbá megfordult, most nem volt a városban. Hogy ismerkedhetett meg hát ferfiúval? ... S hogy éjszakára magához bec-alja! A nélkül, hogy valaki tudna róla!

Talán sétáin ismerte meg, melyeket minden este megtett, miután a konyhában és szobában minden dolgot elvégezte. Családi körbe sehasem jart, Vasárnap a templomba szokott menni s a mise végeztével ott maradt a templomkertben, míg csak be nem zárták annak az ajtaját. ... Talán ott ismerkedett meg valami fiatal emberrel. De hát akkor miért titkolja? Hiszen tudta, hogy anyja sohasem fog nemet mondani, bárki legyen is szive választottja; akár szegény akár gazdag, csak tisztességes családból származzék! És mégis eltitkolja! ... éjszaka fogadja! ...

Engelson asszony harmadszor is felült ágyában; kezeit összekulcsolta. Igen ez gonosz-ság! Ennyi csalátságot; ennyi halátlanságot, ennyi rosszaságot igazán nem vár.

Keservesen zokogott.
De Inga nyugodt lehet. Anyja nem fogja bántani. Rossz szót nem fog hallani tőle. Egyetlen bangot sem. Inga, maga jöjjön mindent be vallani, bocsanatért esedezni. Hogy mennyire el tudta titkolni!

Engelson asszony álmatlanul virrasz. á át az éjszakát, de mikor elült a vihar háborgó lelkében, visszagondolt arra az időre, mikor még ő is fiatal volt. Visszagondolt arra a távészi alkonyra, mikor édesapja elützte házatól

s megtiltotta neki átlépni annak küszöbét. Akkor hordozta szive alatt kised magzatát, igen, akkor volt. Tudta, hogy az, ki egész télen át hifegette csöndes kis szobájában, most a városban lakik. Követte őt, felkereste, kért. Könyörgött, esdekelt, de hiába. A gyermekért megtehetné volna, mire a törvény kötelezi, de házasságról hallani sem akart.

Alig volt nap, hogy Engelson asszony ne gondolt volna erre az időre. És később is se-hogy sem tudta megérteni, hogy tartotta fenn magát akkor. Nem tudta, hová menjen gyermekeivel családja pedig, mely legjamborabb volt a faluban nevést sem vette ajkára. Atyja nem tudott szemébe nézni, barátói megvetették, az egész világ elkerülte. De a sors csapásai nem tudták megtörni nemes, jóságos lelkét. S bármennyire borusnak latta is életét, nem folytak rosszul dolgai. Fáradhatatlanul, zugolódás nélkül dolgozott éjjel nappal, mióta atyja házáat el kellett hagynia.

Természetes, hogy férje Engelson, ki nehány évvel a történet után feleségül vette, segítségére volt nagy munkájában; mert tisztességes és becsületes ember volt, ki jól értette mester-ségét. Ragaszkodást olyat, a nőt az asszony férje irányában kell, hogy tanusítson, nem mutatott Engelsonné. Szerelméről, minőt a hitvány csabító iránt érzett, szó sem volt házasságukban. S gyakran, ha úgy magányos óráiban elgondolkodott, nem tudta megérteni, hogy azt az embert is hogyan bocsáthatta oly közé, magához, Talán ha olyan apja lett volna kinek szeretetteljes bizalommal elmondhatja titkát, ki nem nézi oly rossz szemmel azt, kit oly nagyon szeretett, talán akkor minden másképp lett volna. De apja tudni se akart róla, mert kedvese szegény volt. Mikor Inga annyira megnőtt, hogy már beszélő is tudott, anyja oszinteségre, nyíltszivűségre tanította s Engelson asszony így hitte, hogy leányát s annak minden titkát jól ismeri, de a szegény asszony csalódott. Az ifju és aggror sohasem tudta egymást megérteni, így volt az most is.

Engelson asszony megtörölte könnyelt szemeit s megfordult ágyában.

Ha Inga rosszat tett, számára nem volt mentesség. Hiszen gyengéd anyja volt neki s nem kevély édesapja, ki nem halgatott a könyörgő szóra, Inganak be kellett volna vallani mindent, de ő visszaélt azzal a bizalommal, melyet anyja beléje helyezett.

Hogy Inga szobájában férfi lépteket hallott, nem ment ki eszéből. Hát nem Leszél neki eleget arról a sok veszeléről, mely az ifju lányokat, a tapaszlatlan hajadonokat mindenütt környékezi? Nem-e arról a nyomoruságról, melybe ő maga is jutott, mert egy rossz embert nagyon szeretett? Hát nem mutatt nekik elégszer a hitvány csabítót, mikor az ablak alatt, éhesen, rongyosan elhaladt! Nem oltotta beléje eléggé, miként gyűlölje a nyomorult gazembert s minden ivadékát mert az alma nem esik messze fájától. — Hiszen anyiszor megmondotta leányának, hogy a szülők, kik gyermekeik szíven akarnak uralkodni megbűnhődnek azok büneiért s mégis, mégis! Ilyen anyát Inga valóban nem érdemelt meg! Hajnalodott. A derengő világosság, a nap pirosló fénye áttört az ablakredőkön. A háztetőn vidám madarak cicseregtek, jökedvű dált csattogtatva. A zaj mind hangosabb-hangosabb lesz, a nap elveszti pirosló színét és tiszta napfény szűrődik a szobába. Késő reggel volt már.

Inga belép a szobába, felhuzza az ablak redőket s nappali fény ömlik szét egyszerre.

— Jó reggelt, anyám!
Az asszony merően nézett Ingára. Szemei mintha kérdezték volna: igaz-e, hogy megcsaltad anyádat? De a leány jökedvűen mosolygott, szemei örömtől ragyogtak jobban mint valaha. Kissé halvány volt de nyilván mert anyja betegsége óta alig hagyta el a szobát. Tisztán izléssel vott felöltözve, ma talán még jobban mint egykor. Gyönyörű szőke kaja gazdag fűrtökben omlott hóféhér vállaira. Hátha mégis csalódott Ingában. Talán csak lázas álmában, gyötör betegségekben hallotta ott fenn a férfihangot. Talán az ágy-

ban fekvés izgalmi fokozták annyira beteges fantáziáját!

A reggeli után Inga kötésével az ablakhoz ült. Nem nézett munkájára, hanem gondolataiba mélyedve, a semmisségbe bámult. Ezért nem is szólt anyjához semmit.

Nema csend honolt a szobában s az utcán: a nap melegen szórta sugarait az ablakban levő muskállikra. Az anya megmozdult ágyában, vajon észreveszi-e majd leánya? Inga oda se figyelt. De Engelson asszony megfigyelte arcát, melynek edeskes mosolya elárulta gondolatait.

Az asszonyt hideg borzongás futotta végig; most már tudja, hogy az idegen férfi-hang nem lázas álmának képzelődése volt

(Vége köv.)

Szerkesztői üzenet.

Egy sz. invédő. A reumatikus bajok ellen jó-nak hirdetett tea a feltalálónál rendelhető meg Neukirchenben.

Debreczeni

városi színház.

Folyó szám 53.

Bérlet szám 42.

Szerdán, 24-én

A dolovai nábób leánya.

Eredeti színmű 5 felvonásban. Irtá Herczegh Ferencz.

S z e m é l y e k :

Jób Sándor
Vilma leánya
Özv. Dombaházyné, Jób huga
Szentirmay, huszárszázados
Sze. tirmayné
Tarján huszárfőhadnagy
Loránt huszárhadnagy
Merlin báró
Bilicky Maróth hg. huszár had-
apród
Siklabonyai
Jób háziorvos
Miska tisztiszolga
Napos káplár
Merlin ügyvédje
Jób ügyvédje
Szobalány

Haday
Fáy
Kiss I.
Bartha
Szabó I.
Vidor
Tanay
Fenyéri

Rubos
Unghváry
Szentcs
Makray
Serfőzy
Lendvay
Serfőzy
Cserényi

A perforce vadászklub küldöttsége. Cselédek. Történik a harmadik felv. Tarján lakásán, a többi a Jób kastélyában. Idő: Jelen

Csütörtökön
IV. HENRIK.
Shakpere színműve.

Nyilt-tér.

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer a

Ferencz József-

keserűviz,
a keserűvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz

a keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A millenniumi nagy éremmel egyedül tüntetett ki.

Kéretik csak **Ferencz József keserűviz** nem pedig budai vagy egyéb elnevezést használni. **Kapható mindenütt.** (Az igazgatóság Budapestén)

